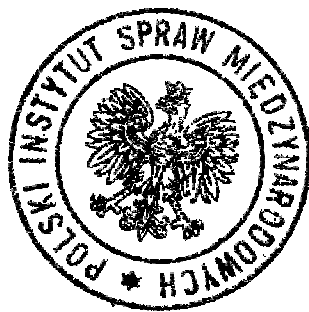

P
D
D

POLSKIE DOKUMENTY DYPLOMATYCZNE

KOMITET REDAKCYJNY

Przewodniczący
Marcin Zaborowski

Wiceprzewodniczący i redaktor naczelny
Włodzimierz Borodziej

Członkowie zwyczajni

Jerzy W. Borejsza, Sławomir Dębski, Bogdan Grzełoński, Magdalena
Hulas, Aleksander Kocharński, Jan Kopiec, Marek Kornat, Maciej
Kozmiński, Andrzej Kunert, Zbigniew Landau, Piotr Łossowski, Paweł
Machcewicz, Andrzej Paczkowski, Wojciech Rojek, Adam Daniel Rotfeld,
Krzysztof Ruchniewicz, Ryszard Stemplowski, Jerzy Tomaszewski,
Piotr Wandycz, Wojciech Wrzesiński, Stanisław Żerko

Członkowie ex officio

zastępca dyrektora Biura Archiwum i Zarządzania Informacją MSZ
– Małgorzata Mroczkowska

Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych – Władysław Stępiak
dyrektor Archiwum Akt Nowych – Tadeusz Krawczak

Sekretarz

Piotr Długolecki

P
OLSKIE
D
OKUMENTY
D
YPLOMATYCZNE

1958

REDAKTORZY
Dariusz Jarosz
Maria Pasztor

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
WARSZAWA 2011

Wydawca dziękuje Archiwum Akt Nowych i Archiwum Ministerstwa
Spraw Zagranicznych za pomoc udzieloną przy powstawaniu publikacji

© POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH 2011

www.pism.pl

OPRACOWANIE REDAKCYJNE

Eliza Otto

INDEKS OSOBOWY

Błażej Popławski

INDEKS RZECZOWY

Piotr Długolecki

REDAKCJA TECHNICZNA

PROJEKT OKŁADKI

Dorota Dołęgowska

ISBN 978-83-62453-21-4

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
UL. WARECKA 1A, 00-950 WARSZAWA

Druk: Centrum Poligrafii, Sp. z o.o., ul. Łopuszańska 53, 02-232 Warszawa

SPIS TREŚCI

WSTĘP	VII
LISTA DOKUMENTÓW	XV
DOKUMENTY	1
ANEKSY	821
WYKAZ SKRÓTÓW	841
INDEKS RZECZOWY	845
INDEKS OSOBOWY	857

WSTĘP

Problemem, który przede wszystkim absorbował dyplomację PRL w 1958 r., był polski plan utworzenia strefy bezatomowej w Europie Środkowej (plan Rapackiego). Jego kolejne wersje były przedmiotem narad, konsultacji i rozmów, prowadzonych zarówno przez szefa MSZ, jak i przedstawiciele dyplomatycznych Polski na całym świecie (również z przedstawicielami niektórych państw bloku wschodniego wysuwających podobne inicjatywy – w części konkurujące z polską).

Rok 1958 przyniósł także nasilenie kontaktów z państwami Zachodu. Dyplomacja PRL podjęła intensywne zabiegi, aby skłonić władze tworzącej się V Republiki Francuskiej do oficjalnego uznania granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej. Rozmowy w tej sprawie, toczone z gen. Charles'em de Gaulle'em, co prawda nie przyniosły spodziewanego efektu, ale świadczyły o pewnym, oczywiście ograniczonym, poszerzeniu pola manewru Warszawy w relacjach międzynarodowych.

Strona polska (dyplomaci, publicyści) sondowała również nastawienie sfer politycznych RFN do idei normalizacji relacji, w tym nawiązania stosunków dyplomatycznych i uznania granicy zachodniej, co nie przyniosło jednak efektów. Zaniepokojenie budziły próby wyposażenia Bundeswehry w rakiety atomowe.

W relacjach z USA największe znaczenie miały negocjacje w sprawie pomocy kredytowej i utworzenia konsulatów w Poznaniu i Chicago. Kontynuowano zabiegi zmierzające do zwrotu skarbów wawelskich znajdujących się w Kanadzie.

Dla władz PRL problemem wymagającym uregulowania, również z politycznego punktu widzenia, był napływ pomocy charytatywnej, pochodzącej głównie od zachodnich (w tym amerykańskich) organizacji, w znacznej części agend różnych kościołów.

Poszukiwanie nowej formuły w relacjach ze światem kapitalistycznym znalazło także wyraz w negocjacjach w sprawie przystąpienia Polski do GATT.

Prezentowane dokumenty świadczą o podejmowanych przez polski MSZ próbach ocieplenia stosunków z Polonią, głównie poprzez wzmoczoną aktywność polskich placówek dyplomatycznych na Zachodzie, wspieranych przez Towarzystwo Łączności z Wychodźstwem „Polonia”. Spektakularnym sukcesem tej polityki był powrót do kraju Melchiora Wańkowicza.

Źródłem napięć w stosunkach wewnątrz bloku wschodniego była rosnąca niezależność polityczna Jugosławii. W związku z tym nie doszła do skutku planowana na 1958 r. wizyta Josipa Broza-Tito w Polsce.

W relacjach z ZSRR najważniejsza była kwestia zakończenia repatriacji¹ Polaków (formalnie nastąpiło to w 1959 r.). Przewijają się również problemy związane z wojskowymi przewozami tranzytowymi oraz ze stacjonowaniem w Polsce wojsk radzieckich, w tym sprawa odszkodowań za szkody wyrządzone obywatelom polskim. Okazją do wymiany zdań na temat stosunków dwustronnych i polityki międzynarodowej była listopadowa wizyta w Moskwie delegacji partyjno-państwowej na czele z Władysławem Gomułką.

W roku 1958 odbyły się również ważne wizyty polskich delegacji partyjnych i państwowych – na Węgrzech, w Rumunii i w Bułgarii, a także wizyta delegacji NRD w Polsce. Spotkania te w dużej mierze były poświęcone wyjaśnieniu stanowisk w kwestiach polityki wewnętrznej i zagranicznej w warunkach destalinizacji.

Na Bliskim Wschodzie PRL nasiliła kontakty z Izraelem. Rozmowy dotyczyły emigracji do Izraela oraz rewindykacji mienia żydowskiego pozostawionego w Polsce.

Polityka wobec państw arabskich, Azji i Ameryki Południowej była w tym czasie raczej w fazie wypracowywania koncepcji niż realnych działań. Pewna aktywność polityczna w przypadku Afryki była motywowana również czynnikami gospodarczymi.

Dyplomacja PRL uczestniczyła w 1958 r. w dwóch dużych konferencjach międzynarodowych: konferencji ekspertów w Genewie dla zbadania

---

¹ Z racji powszechnego używania w publikowanych dokumentach terminu „repatriacja” zdecydowano o posłużeniu się nim również w główkach i przypisach (pomimo zastrzeżeń co do jego adekwatności do opisu migracji ludności polskiej i żydowskiej z ZSRR).

możliwości wykrywania ewentualnych pogwałceń układu o wstrzymaniu doświadczeń atomowych (1 lipca – 21 sierpnia) i konferencji w sprawie sposobów zapobiegania niespodziewanej napaści (10 listopada – 18 grudnia). Były to rozmowy przygotowujące spotkanie na najwyższym szczeblu – konferencję Wschód–Zachód.

STRUKTURA MSZ, ZMIANY W STOSUNKACH BILATERALNYCH

Na czele MSZ w 1958 r. stał Adam Rapacki. Stanowiska podsekretarzy stanu piastowali Marian Naszkowski i Józef Winiewicz. Wśród ich podwładnych szczególnie ważne role odgrywali dyrektorzy generalni: Maria Wierna i Przemysław Ogrodziński. Sekretarzem Komisji do spraw Zagranicznych KC PZPR był (od 28 marca 1957 r.) Józef Czesak². W ramach MSZ działało pięć departamentów terytorialnych. Departament I składał się z wydziałów: radzieckiego, naddunajskiego (Jugosławia, Bułgaria, Rumunia, Albania, Węgry, Grecja) i czechosłowackiego. Departament II podzielony był na wydziały: romański (Francja, Hiszpania, Portugalia, Włochy), państw Beneluksu i Szwajcarii oraz skandynawski (Dania, Finlandia, Norwegia, Islandia, Szwecja). Departament III tworzyły wydziały: brytyjski, Ameryki Północnej oraz Ameryki Łacińskiej, a IV – niemiecki I i II (RFN i NRD) oraz Samodzielny Referat ds. Austrii. W strukturze organizacyjnej Departamentu V znalazły się wydziały: I (Chiny, KRLD, Indochiny i Mongolia), II (Afganistan, Egipt, Arabia Saudyjska, Etiopia, Iran, Irak, Izrael, Jordania, Liban, Libia, Jemen Północny, Syria i Turcja) oraz Samodzielny Referat (Birma, Bhutan, Cejlon, Filipiny, Indie, Indonezja, Japonia, Malaje, Nepal, Pakistan, Syjam)³.

---

² W. Janowski, A. Kochański, pod red. K. Persaka, *Informator o strukturze i obsadzie personalnej centralnego aparatu PZPR 1948–1990*, ISP PAN, Warszawa 2000, s. 108. Zdaniem Włodzimierza Borodzieja rola Komisji w porównaniu z Wydziałem Zagranicznym KC PZPR z okresu sprzed października 1956 r. była dużo słabsza; zob. W. Borodziej, *Wydział Zagraniczny KC PZPR*, [w:] A. Paczkowski (red.), *Centrum władzy w Polsce 1948–1970*, ISP PAN, Warszawa 2003, s. 71–72.

³ Zob. aneks nr II; zob. też K. Szczepanik, *Dyplomacja Polski 1918–2000. Struktury organizacyjne*, „Askon”, Warszawa 2000, s. 131; idem, *Wybrane zagadnienia z zakresu ewolucji struktur organizacyjnych polskiej służby dyplomatyczno-konsularnej w latach 1944–1989*, [w:] W. Materski, W. Michowicz (red.), *Historia dyplomacji polskiej. Tom VI, 1944/1945–1989*, PISM, Warszawa 2010, s. 9–55.

Ponadto w skład MSZ wchodziły departamenty problemowe: Departament Międzynarodowych Organizacji Politycznych i Gospodarczych, Departament Prasy i Informacji, Departament Prawno-Traktatowy, Departament Kadr, Departament Administracyjny, Protokół Dyplomatyczny oraz Departament Konsularny (utworzony 1 kwietnia 1958 r. w miejsce Biura Konsularnego). Ważną rolę odgrywał Gabinet Ministra. Przedstawiciele MSZ weszli również w skład międzyresortowej stałej Komisji do spraw Bałtyckich i Skandynawskich.

W roku 1958 centrala MSZ poszukiwała oszczędności w funkcjonowaniu placówek dyplomatycznych. Szef resortu wydał m.in. zarządzenie w sprawie wypadków naruszania dyscypliny finansowej przez wydawanie zleceń angażujących fundusze MSZ tak w centrali, jak i na placówkach zagranicznych⁴.

Zgodnie z zarządzeniem z 19 sierpnia 1958 r. Departament Kadr wydawał o obecnych i byłych pracownikach Ministerstwa jedynie opinie oficjalne, z którymi mogli się oni zapoznać, których treść mogli zakwestionować i odwołać się do ministra o sprostowanie. Jednocześnie informowano w dokumencie, że zgodnie z zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 13 października 1956 r. zlikwidowano praktykę poufnego oceniania pracowników. „Niesłuszne lub niesprawiedliwe niekiedy opinie, w wyniku reklamacji ze strony poszczególnych pracowników, z akt personalnych zostały usunięte”⁵.

Wykonując inne zarządzenie premiera, z 11 czerwca 1958 r., szef resortu powołał wewnętrzną komisję, której zadaniem było poddanie analizie ustawodawstwa administracyjnego w dziedzinie należącej do kompetencji Ministerstwa Spraw Zagranicznych i przystąpienie „do opracowania, w razie potrzeby, projektów aktów zmierzających do uporządkowania tego ustawodawstwa”⁶.

Według stanu z 31 sierpnia 1958 r. ministerstwu podlegało 39 placówek dyplomatycznych. Dodatkowo polscy przedstawiciele dyplomatyczni akredytowani byli w 11 krajach (Urugwaj, Ekwador, Haiti, Honduras, Nikaragua, Costa Rica, Jemen, Cejlon, Luksemburg, Etiopia, Kambodża), nie rezydując jednakże na stałe w stolicach tych państw.

---

⁴ Zob. aneks nr I.

⁵ Zob. aneks nr I.

⁶ Zob. aneks nr I.

W skład polskiej służby zagranicznej wchodziło ponadto 27 przedstawicielstw konsularnych w 16 państwach. Działały także przedstawicielstwa akredytowane przy Organizacji Narodów Zjednoczonych (w Genewie i w Nowym Jorku), przedstawicielstwa przy MKNiK w Indochinach oraz misje wojskowe w Berlinie Zachodnim i Kaesongu⁷.

W 1958 r. PRL nawiązała stosunki dyplomatyczne z Irakiem (15 sierpnia).

PODSTAWA ŹRÓDŁOWA I KRYTERIA DOBORU

Prezentowane dokumenty pochodzą ze zbiorów Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych (dalej: AMSZ) i Archiwum Akt Nowych (dalej: AAN). Dominują materiały źródłowe przechowywane w AMSZ. Są to przede wszystkim szyfrogramy znajdujące się w Zespole Depesz, dotyczące kwestii szczegółowych, streszczające przeprowadzone rozmowy i zawierające niezrędko instrukcje dla szefów przedstawicielstw. Ich stan zachowania trudno precyzyjnie ocenić, wiadomo jednak, że dalece odbiega od ideału. Szczęśliwie zachowało się wiele ciekawych dokumentów wytworzonych w departamentach terytorialnych i problemowych.

Kwerenda w AAN przyniosła pozytywne wyniki niemal wyłącznie w zespole KC PZPR; jeden publikowany dokument pochodzi z zespołu Ministerstwa Finansów.

Tom prezentuje działalność dyplomacji PRL we wszystkich regionach świata. Jednocześnie autorzy wyboru starali się, aby waga i proporcje dokumentów publikowanych odpowiadały roli kontaktów z poszczególnymi państwami. Dlatego więcej dokumentów dotyczy relacji z mocarstwami czy krajami bloku wschodniego niż np. z Iranem czy Turcją.

Zgodnie z zasadami przyjętymi w ramach serii zrezygnowano z publikacji umów, traktatów, konwencji, deklaracji, oświadczeń czy oficjalnych komunikatów. Wykaz ważniejszych umów dwustronnych zawartych przez PRL w 1958 r. o zawiera aneks nr III.

Zasadą wyboru było również skoncentrowanie się na dokumentach dotyczących polityki zagranicznej PRL, co oznaczało zredukowanie do

---

⁷ Zob. aneks nr I.

niezbędnego minimum archiwaliów związanych ze sprawami gospodarczymi, państwami trzecimi lub kwestiami wewnętrznymi.

OPRACOWANIE DOKUMENTÓW

Dokumenty ułożono chronologicznie. Zdecydowana większość z nich jest publikowana w całości. Ewentualne opuszczenia (wedle kryteriów wskazanych wyżej) zaznaczono w główce, oznaczono nawiasami kwadratowymi, a w przypisie odnotowano, czego dotyczyła pominięta część.

Każdy z dokumentów poprzedzony jest numerem porządkowym oraz główką zawierającą datę dzienną sporządzenia dokumentu, autora, odbiorcę i krótką informację, czego dokument dotyczy. W przypadkach, w których ustalenie daty dziennej było niemożliwe, podano (w nawiasie kwadratowym) datę przybliżoną. Ponieważ wszystkie dokumenty pochodzą z 1958 r., zrezygnowano z podawania dat rocznych. W przypadku szyfrogramów kierowanych do MSZ zrezygnowano z każdorazowego zaznaczania odbiorcy (odbiorców), centrala była bowiem z zasady adresatem szyfrogramów wysyłanych z placówek. Jeśli szyfrogram kierowany był wyłącznie do adresata spoza MSZ, informacja o tym znajduje się w główce.

Zrezygnowano z zaznaczania, czy dokument, który jest podstawą publikacji, to kopia, odpis, czy oryginał. Zrezygnowano z przytaczania adnotacji „za zgodność”, a także z zamieszczania rozdzielników wewnętrznych (czasami dokument przesyłano kilkudziesięciu osobom). Informację o ewentualnym przesłaniu dokumentu poza centralę podano w przypisie.

Jeśli w trakcie kwerendy udało się odnaleźć jedynie projekt danego dokumentu, zostało to zaznaczone w główce.

Pod każdym dokumentem umieszczono sygnaturę archiwalną. Zachowano informację o klauzuli tajności, którą oznaczono większość publikowanych dokumentów.

Przypisy merytoryczne ograniczono do niezbędnego minimum.

Materiały opublikowano według obowiązujących ówczesnie zasad ortograficznych – w szczególnych przypadkach poprawiono (bez zaznaczania) błędy literowe i ortograficzne oraz interpunkcję. Zachowane zostały natomiast nieprawidłowo użyte wielkie litery, gdyż sposób ich stosowania jest związany z kontekstem historycznym okresu, z którego pochodzą. Nie zmieniano

używanej powszechnie spolonizowanej pisowni nazwisk obcych, prawidłowy zapis (z odesłaniami) zamieszczono w indeksie osobowym.

Zdecydowana większość materiałów umieszczonych w tomie to *inedita*. Dokumenty 30, 171⁸ zostały wydane przez Szymona Rudnickiego i Marcosa Silbera. W 1995 r. Mieczysław Tomala opublikował stenogramy z rozmów przeprowadzonych w czasie wizyty delegacji partyjno-rządowej NRD z 9 i 13 grudnia 1958 r. (dok. nr 283)⁹. Fragmenty tego dokumentu zostały umieszczone także w tomie źródeł wydanym w 2005 r. Dokument nr 266 opublikowano w wydawnictwie zawierającym materiały Biura Politycznego KC PZPR¹⁰. Fragmenty dokumentów 208 i 266 oraz dokumenty nr 227 i 244 dotyczące repatriacji Polaków z ZSRR znalazły się w zbiorze opracowanym przez Bożenę Kącką i Stanisława Stępkę¹¹. Memorandum rządu PRL w sprawie utworzenia strefy bezatomowej w Europie Środkowej z 14 lutego 1958 r., stanowiące załącznik do dokumentu nr 62, było publikowane wielokrotnie¹². Wanda Jarząbek opublikowała również dokument 157, dotyczący wizyty Stanisława Stommy w RFN¹³.

Oryginalnie istniejące w dokumentach przypisy oznaczono: x, xx itd. i umieszczono je między przypisami odredakcyjnymi (oznaczonymi cyframi). Cechy charakterystyczne dokumentu – podkreślenia, uwagi na marginesie – zaznaczono za pomocą przypisów literowych:

^a...^a tak w tekście,

^b...^b komentarz odręczny,

---

⁸ S. Rudnicki, M. Silber (wybór i oprac.), *Stosunki polsko-izraelskie (1945–1967). Wybór dokumentów*, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Archiwum Państwowe Izraela, Warszawa 2009.

⁹ M. Tomala, *Stenogram ze spotkania delegacji polskiej z delegacją NRD w Komitecie Centralnym, Warszawa, 9 grudnia 1958* oraz *Stenogram ze spotkania delegacji polskiej z delegacją NRD w Komitecie Centralnym, Warszawa, 13 grudnia 1958*, „Zeszyty Niemcoznawcze” 1995, nr 1, s. 57–102.

¹⁰ *Tajne dokumenty Biura Politycznego PRL–ZSRR 1956–1970*, „Aneks”, Londyn 1998.

¹¹ B. Kącka, S. Stępka (red.), *Repatriacja ludności polskiej z ZSRR 1955–1959. Wybór dokumentów*, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 1994.

¹² Zob. m.in.: *Plan Rapackiego. Dokumenty i materiały*, Książka i Wiedza, Warszawa 1959.

¹³ W. Jarząbek, *Wizyta posła Stanisława Stommy w RFN w 1958 roku*, „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 135–151.

^c...^c odręczna poprawka w tekście lub dopisek,

^d...^d podkreślenie odręczne,

^e...^e zakreślone na marginesie,

^f...^f podpis odręczny,

^g...^g podpis nieczytelny,

^h...^h przekreślone,

ⁱ...ⁱ tekst nieczytelny,

^j...^j znak zapytania.

PODZIĘKOWANIA

Dziękujemy przede wszystkim pracownikom Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Archiwum Akt Nowych, którzy cierpliwie wspierali nasze rozległe kwerendy.

Wyrazy wdzięczności kierujemy również do recenzentów naszego tomu – prof. Andrzeja Paczkowskiego i prof. Jacka Tebinki. Doceniamy również owocny kontakt z Piotrem Długołęckim, który włożył wiele wysiłku, aby doprowadzić nasze badania do szczęśliwego finału.

Dariusz Jarosz, Maria Pasztor

LISTA DOKUMENTÓW

nr	data	tytuł-treść	strona
1	2 stycznia, szyfrogram posła w Tel Awiwie	Sprawa osób deklarujących chęć powrotu z Izraela do Polski „wywołała ostatnio dużo hałasu”, „Izrael nie chce wydawać zezwoleń na powrót”.	3
2	2 stycznia, notatka ambasady w Berlinie	„Jednym z podstawowych zadań, jakie w chwili obecnej Ambasada stawia przed sobą, jest dążenie do całkowitego usunięcia podejrzliwości i nieufności ze strony towarzyszy niemieckich”.	4
3	7 stycznia, szyfrogram wiceministra Naszkowskiego do ambasadora w Sztokholmie	Instrukcja w sprawie działań propagandowych dotyczących Planu Rapackiego: konieczne „konsolidowanie poparcia dla naszej inicjatywy wśród działaczy politycznych i dziennikarzy”.	6
4	7 stycznia, niepodpisany projekt szyfrogramu	Zróżnicowane reakcje na plan Rapackiego.	8
5	7 stycznia, notatka wicedyrektora Departamentu III	„Ambasada Amerykańska [...] odmawia wiz amerykańskich członkom PZPR bądź organizacji młodzieżowych”.	12
6	8 stycznia, notatka wiceministra Naszkowskiego	Rozmowa z ambasadorami akredytowanymi w Warszawie: „sondaż przed zapowiadającym demarché trzech mocarstw wobec naszego MSZ” w sprawie planu Rapackiego.	13
7	9 stycznia, szyfrogram posła w Rio de Janeiro	Reakcje prasowe na plan Rapackiego; stosunki Brazylii z Polską i ZSRR.	16

LISTA DOKUMENTÓW

8	9 stycznia, notatka wiceministra Winiewicza Ambasador Czechosłowacji „otrzymał polecenie poinformowania nas – o rozmowach towarzyszy czechosłowackich z labourzystą R. Crossmanem” i jego wypowiedziach na temat planu Rapackiego.	17
9	9 stycznia, notatka wiceministra Winiewicza Rozmowa z ambasadorem USA: sprawa planu Rapackiego, złożenie protestu „przeciw udzieleniu azylu byłemu profesorowi Jerzemu L. Nowińskiemu” oraz zwrócenie uwagi na „niewłaściwe praktyki Wydziału Konsularnego Ambasady” USA.	19
10	9 stycznia, notatka ambasadora w Berlinie Rozmowa z ambasadorem ZSRR: „niektóre posunięcia towarzyszy niemieckich w stosunku do zagadnień dotyczących ich stosunków z RFN są dla niego «niezrozumiałe»”.	22
11	9 stycznia, szyfrogram ambasadora w Moskwie „Wiceminister Zorin [...] poinformował wszystkich ambasadatorów krajów demokracji ludowej o dalszych krokach ZSRR w sprawie osłabienia napięcia międzynarodowego”.	23
12	10 stycznia, notatka ambasady w Londynie „Sprawy finansowe stypendystów sprawiają nam niewiele kłopotów”.	26
13	10 stycznia, okólnik wicedyrektora Departamentu I Premier Francji „oświadczył, że plan Rapackiego jest niebezpieczny i nie zasługuje na rozpatrzenie”.	28
14	10 stycznia, notatka Departamentu III Kanadyjczycy w sprawie planu Rapackiego „oczekują sprecyzowania przez nas, jak wyobrażamy sobie kontrolę”.	29
15	11 stycznia, notatka konsula generalnego w Londynie Zorganizowanie przez konsulát generalny w Londynie spotkania noworocznego z Polonią oceniane jako „pierwszy b. słuszny krok z naszej strony”.	32
16	11 stycznia, notatka Departamentu Międzynarodowych Organizacji Politycznych i Gospodarczych „Za przyczynę słabego oddźwięku Planu Min. Rapackiego na terenie ONZ należy uważać zaniepokojenie z powodu pogłębiającego się impasu rozbrojeniowego i groźby zerwania rozmów oraz histerię w USA spowodowaną wystrzeleniem sztucznych satelitów”.	35

LISTA DOKUMENTÓW

17	12 stycznia, szyfrogram ambasadora w Paryżu	38
	Partie socjalistyczne uczestniczące w posiedzeniu komisji zbiorowego bezpieczeństwa i rozbrojenia Międzynarodówki Socjalistycznej „stały na stanowisku konieczności kontynuowania rozmów ze Wschodem, a w szczególności podjęcia inicjatywy polskiej”.	
18	13 stycznia, szyfrogram ambasadora w Paryżu	39
	Minister spraw zagranicznych Francji „uważa plan [Rapackiego] za zrozumiały i nawet interesujący, ale tylko w aspekcie stosunków polsko-niemieckich”, jego zdaniem „wobec rozwoju broni raketowych dezatomizacja czterech państw w środku Europy jest militarnie bez znaczenia”; konieczne kontynuowanie rozmów Wschód–Zachód.	
19	[po 13 stycznia], notatka ambasadora w Moskwie	41
	Informacja o rozmowach w korpusie dyplomatycznym: „Większość ambasadorów krajów kapitalistycznych nie znała” najnowszych propozycji ZSRR (listów Bułganina) „w sprawie odprężenia międzynarodowego”.	
20	[po 14 stycznia], niepodpisana notatka	44
	Zdaniem Kolegium MSZ należy „utrzymać możliwie najdłużej sprawę planu Rapackiego w centrum dyskusji międzynarodowej, a w szczególności dołożyć starań, aby plan zachował swą aktualność do czasu konferencji na najwyższym szczeblu”.	
21	15 stycznia, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu ambasadora w Waszyngtonie	48
	W sprawie planu Rapackiego „obserwowaliśmy w Waszyngtonie duże zainteresowanie [...] wśród czynników oficjalnych”.	
22	15 stycznia, szyfrogram ambasadora w Moskwie do wiceministra handlu zagranicznego	50
	Zgoda ZSRR na dostawy do Indonezji sprzętu wojskowego produkowanego na licencji radzieckiej.	
23	15 stycznia, notatka ambasady w Kopenhadze	51
	Według sekretarza Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Danii plan Rapackiego „jest rozpatrywany przez rząd duński i należy się spodziewać, że ma zwolenników”.	
24	16 stycznia, notatka wiceministra Winiewicz	53
	Informacja ambasadora Wielkiej Brytanii o ocenie planu Rapackiego zawartej w liście Macmillana do Bułganina.	

LISTA DOKUMENTÓW

25	16 stycznia, szyfrogram ambasadora w Budapeszcie Negatywne stanowisko Polski i ZSRR w sprawie projektu przystąpienia Węgier do planu Rapackiego.	56
26	17 stycznia, notatka dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego „Wydaje się niezbędne rozważyć sprawę ostatecznego i pełnego uregulowania w Polsce problemu odszkodowań należnych obywatelom w związku z repatriacją z lat 1944–1949”.	57
27	17 stycznia, pismo Departamentu I do Ministerstwa Żeglugi i Gospodarki Wodnej Osiągnięcie porozumienia w sprawie naruszania wód terytorialnych przez jednostki radzieckie.	61
28	[po 17 stycznia], notatka ambasadora w Rangunie Rozmowa z ministrem informacji Birmy: „sprawy wymiany kulturalnej stały się bardziej konkretne i wchodzą obecnie w stadium realizacji”.	62
29	18 stycznia, notatka wiceministra Winiewicza Rozmowa z ambasadorem Japonii, którego „interesował przede wszystkim Plan Rapackiego”.	64
30	20 stycznia szyfrogram ambasadora w Bukareszcie „Towarzysze rumuńscy [...] między sobą opowiadają, że były sprzeczności między delegacją polską a pozostałymi delegacjami przy opracowywaniu deklaracji moskiewskiej”.	66
31	20 stycznia, notatka posła w Tel Awiwie „Tutejszy rząd jest bardzo zaniepokojony wzmagającymi się wśród imigrantów z Polski tendencjami do powrotu do kraju”.	67
32	20 stycznia, notatka wicedyrektora Departamentu III Premier rządu Quebecu „stanowczo nie zamierza zwracać skarbów wawelskich, póki Polska jest pod kontrolą komunistyczną, chyba że prawdziwi właściciele skarbów tego zażądadają”.	68
33	21 stycznia, notatka dyrektora Departamentu V Rozmowa z I sekretarzem ambasady ZSRR: krytyczna ocena stanu stosunków polsko-izraelskich i sprawy emigracji z Polski do Izraela, niedostateczna ilość informacji na tematy azjatyckie i afrykańskie w prasie polskiej.	69
34	21 stycznia, notatka wiceministra Winiewicza Zdaniem chargé d'affaires Danii jednym z celów wizyty Chruszczowa w Polsce „było dalsze poparcie ZSRR dla Planu Rapackiego”.	71

LISTA DOKUMENTÓW

35	23 stycznia, szyfrogram ambasadora w Paryżu Rozmowa z generałem de Gaulle'em, który „oświadczył, że uważa [plan Rapackiego] za niezmiernie ważny”.	72
36	23 stycznia, szyfrogram dyrektora generalnej do ambasadora w Pradze Krytyczne stanowisko wobec czechosłowackiej próby przekształcenia polskiej „inicjatywy strefy bezatomowej w neutralne pasmo od Skandynawii do Adriatyku”.	73
37	23 stycznia, notatka wicedyrektora Departamentu Międzynarodowych Organizacji Politycznych i Gospodarczych (z załącznikiem) W sprawie ewentualnego przystąpienia Polski do GATT „musimy liczyć się z realiami i dążyć do takiego ułożenia naszych stosunków [...], aby nie naruszyć podstawowych założeń tej instytucji”.	75
38	23 stycznia, notatka wiceministra Winiewicza W sprawie kredytów amerykańskich dla Polski „sytuacja jest w zasadzie bardzo dobra”.	80
39	23 stycznia, szyfrogram chargé d'affaires poselstwa w Wiedniu Zdaniem strony austriackiej „wojna jest do uniknięcia” i „należy uczynić wszystko dla rozmów rozbrojeniowych”.	81
40	24 stycznia, szyfrogram dyrektora generalnego Ministerstwa Finansów (z Wiednia) do ministra finansów Informacja o wynikach pierwszego etapu rozmów w sprawie austriackich roszczeń nacjonalizacyjnych wobec Polski.	83
41	24 stycznia, niepodpisana notatka Zdaniem ambasadora w Waszyngtonie „przyjazna atmosfera rokowań kredytowych z USA utrzymana jest nadal”.	84
42	25 stycznia, szyfrogram wiceministra Naszkowskiego do przedstawicieli przy MKNiK w Wietnamie, Laosie i Kambodży Należy „wzmocnić pracę polityczną wśród personelu” oraz „położyć nacisk na zdecydowane przeciwdziałanie tendencjom komercyjnym wśród pracowników” MKNiK w Indochinach.	86
43	25 stycznia, niepodpisana notatka „Stanowisko rządowe amerykańskie reprezentowane przez Dullesa i poważną część Dep. Stanu” wobec planu Rapackiego „jest wyraźnie negatywne”.	88

LISTA DOKUMENTÓW

44	27 stycznia, notatka wiceministra Winiewicza Radca ambasady USA „wyraził zadowolenie z publikacji komunikatu PAP na temat wykorzystania kredytów amerykańskich”; rozbieżności w sprawie nakładu miesięcznika „Ameryka”.	93
45	28 stycznia, notatka wiceministra Winiewicza Informacja o amerykańskiej pomocy charytatywnej dla Polski, konieczność powołania Rady, „która decydowałaby [...] w sprawie podziału oferowanej pomocy”.	95
46	28 stycznia, szyfrogram ambasadora w Oslo Braki w wyposażeniu placówki – „na wczorajszy obiad reprezentacyjny z udziałem wiceministra spraw zagranicznych, dziekana korpusu i kilku ambasadorów zachodnich musieliśmy zakupić posrebrzane talerze”.	96
47	30 stycznia, notatka wiceministra Winiewicza Negatywna ocena bułgarskich propozycji rozbrojeniowych.	98
48	30 stycznia, notatka wicedyrektora Departamentu III Ocena sytuacji na Kubie: „Upadek Batisty pociągnie za sobą utworzenie bardziej demokratycznego rządu, co otworzyłoby przed nami możliwości nawiązania stosunków z Kubą”.	99
49	30 stycznia, notatka ambasadora w Oslo (z załącznikiem) Zainteresowanie norweskich kół rządowych polską polityką zagraniczną.	101
50	30 stycznia, notatka wiceministra Winiewicza Konieczne stworzenie systemu ewidencji wyjazdów stypendialnych do Europy Zachodniej i USA.	104
51	31 stycznia, notatka wiceministra Winiewicza Rozmowy z ambasadorem Bułgarii na temat bułgarskich projektów rozbrojeniowych: „Inicjatywę proponujemy i radzimy odłożyć”.	105
52	1 lutego, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu ambasadora w Waszyngtonie Propozycje Melchiora Wańkowicza dotyczące warunków jego powrotu do Polski.	107
53	1 lutego, notatka wicedyrektora Departamentu Prasy i Informacji Rozmowa z I sekretarzem ambasady ZSRR: radziecki Komitet ds. Łączności z Zagranicą „chce się zapoznać z zasięgiem propagandy KDL w krajach Azji i Afryki dla zorientowania się, czy nie można by było jej ujednoclić”.	108

LISTA DOKUMENTÓW

54	[po 4 lutego], notatka Departamentu V Interwencja I sekretarza poselstwa Izraela w bieżących sprawach konsularnych.	109
55	5 lutego, notatka dyrektora Departamentu V Rozmowa z posłem Izraela, który „zbilansował rozwój stosunków polsko-izraelskich w ostatnim okresie oceniając go pozytywnie w odróżnieniu od stosunków Izraela z niektórymi innymi krajami socjalistycznymi”.	111
56	6 lutego, pismo Wydziału ds. Polonii Zagranicą do ambasady w Berlinie (z załącznikiem) Propozycja zjednoczenia organizacji polonijnych w RFN i powołania Związku Polaków w Niemczech.	112
57	6 lutego, notatka Mieczysława Rakowskiego Rozmowy polityczne przeprowadzone w czasie pobytu w RFN na temat Polski, NRD i sytuacji w SPD.	116
58	6 lutego, meldunek pełnomocnika rządu do spraw pobytu wojsk radzieckich w Polsce „Dnia 28 stycznia 1958 r. miało miejsce zajście między żołnierzami AR a ludnością polską”.	123
59	8 lutego, notatka szefa misji wojskowej w Berlinie Zachodnim Rozmowa z posłem CDU: „Koła rządowe po debacie w Bundestagu chciałyby, aby Polacy nie odnieśli wrażenia, że ich negatywne stanowisko wobec Planu Rapackiego jest związane z negatywnym nastawieniem do stosunków z Polską”.	125
60	11 lutego, szyfrogram ambasadora w Kairze Rozmowy ministra finansów z prezydentem Naserem o stosunkach dwustronnych i sytuacji międzynarodowej; pożądana wizyta prezydenta Egiptu w Polsce.	126
61	[przed 12 lutego], notatka ambasady w Pradze Krytyczna ocena polityki czechosłowackiej wobec ludności polskiej na Śląsku Cieszyńskim.	128
62	12 lutego, notatka ministra spraw zagranicznych (z załącznikiem) Ostateczny kształt memorandum w sprawie utworzenia strefy bezatomowej w Europie Środkowej efektem konsultacji z ZSRR.	138
63	12 lutego, szyfrogram ambasadora w Kairze Rozmowy z przedstawicielami UPC na temat działań wspierających siły niepodległościowe Kamerunu w konflikcie z Francją.	142

LISTA DOKUMENTÓW

64	14 lutego, notatka ambasadora w Bukareszcie	144
	Sytuacja Polaków w Rumunii „nie jest [...] łatwa ze względu na stosunek do nich władz rumuńskich”, wyrażający się „niedostrzeganiem» mniejszości polskiej”.	
65	14 lutego, wyciąg z notatki ambasady w Rzymie	147
	Konieczne „uprzytomnienie odpowiednim czynnikiem kościelnym w Polsce, że problem studiów religijnych przybywających z Polski duchownych nie jest na terenie Rzymu rozwiązywany zgodnie z interesami Państwa Polskiego”.	
66	14 lutego, pismo ministra spraw zagranicznych do ambasadora USA	149
	„Szczegółowe rozwinięcie” propozycji stworzenia strefy bezatomowej w Europie Środkowej.	
67	15 lutego, notatka wicedyrektora Departamentu III	150
	Konieczne wypracowanie „naszego stanowiska wobec akcji pomocy, którą zamierza rozwinąć w Polsce Polski Narodowy Kościół Katolicki, Światowa Rada Kościołów oraz Światowa Federacja Luterkańska w Genewie”.	
68	15 lutego, notatka wicedyrektora Departamentu Międzynarodowych Organizacji Politycznych i Gospodarczych	154
	Propozycje działań w trakcie XIV sesji Komisji Praw Człowieka ONZ.	
69	15 lutego, notatka dyrektora Departamentu III	161
	„Dziś w godzinach przedpołudniowych zakończone zostają w Waszyngtonie polsko-amerykańskie rozmowy gospodarcze” w sprawie dostaw do Polski „produktów rolnych i innych towarów”.	
70	[przed 19 lutego], niepodpisana notatka	164
	Projekt programu wymiany oraz współpracy kulturalnej i naukowej między Francją a Polską na lata 1958–1959.	
71	19 lutego, notatka dyrektora Departamentu III	167
	Ambasador w Waszyngtonie o amerykańskich komentarzach na temat planu Rapackiego: „Mówi się”, że plan „łatwiej by przeszedł, gdybyśmy się zgodzili na «wolne wybory» w Niemczech”.	
72	21 lutego, notatka konsula w Ottawie	168
	Rezygnacja strony kanadyjskiej z konieczności „opiniowania przez Kongres Polonii Kanadyjskiej wniosków osób pochodzenia polskiego w sprawach sprowadzania krewnych z Polski”.	

LISTA DOKUMENTÓW

73	22 lutego, notatka wicedyrektora Departamentu III Sprawa ewentualnego przystąpienia Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce do Światowego Kongresu Żydów.	169
74	22 lutego, notatka dyrektora generalnej Konsultacje polsko-czechosłowackie na temat planu Rapackiego: zachowanie strony czechosłowackiej „wskazuje na jakąś urazę; prawdopodobnie chodzi o to, że nie wiedzieli wcześniej o naszych zamierzeniach konsultowanych w Moskwie”.	171
75	[po 23 lutego], sprawozdanie radcy ambasady w Paryżu „Uważamy pobyt delegacji za udany. Była to pierwsza od 30 lat wizyta polskiej delegacji sejmowej we Francji”.	173
76	24 lutego, notatka dyrektora Departamentu III Konferencja międzyresortowa na temat „akcji reliefowej prowadzonej przez organizacje charytatywne”: konieczne powołanie komitetu „dla koordynacji całokształtu akcji”.	178
77	24 lutego, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu ambasadora w Budapeszcie Spotkanie ambasadorów i attachés kulturalnych krajów socjalistycznych z wiceministrem kultury Węgier: krytyka polityki kulturalnej Polski i Jugosławii.	180
78	24 lutego, notatka dyrektora Biura Konsularnego Propozycja Klaudiusza Hrabyka utworzenia w USA „organizacji, której celem będzie rozwijanie i popieranie wszelkich przejawów współpracy z krajem na płaszczyźnie kulturalnej, gospodarczej, kontaktów osobistych i wycieczek”.	182
79	24 lutego, szyfrogram ambasadora w Sztokholmie Aidé-memoire rządu RFN przekazane ambasadorowi w Sztokholmie w sprawie planu Rapackiego, który „jest jedynie jedną z licznych propozycji co do przyszłego systemu bezpieczeństwa europejskiego, na którego temat nie można prowadzić rokowań nie wiążąc go ze sprawą zjednoczenia Niemiec”.	184
80	24 lutego, szyfrogram chargé d'affaires poselstwa w Wiedniu Informacja o reakcjach na memorandum w sprawie planu Rapackiego: „prasa tutejsza jest bardzo powściągliwa”.	185

LISTA DOKUMENTÓW

81	26 lutego, notatka ambasadora w Oslo W MSZ Norwegii „w dyskusji nad ostatnim memorandum polskim na temat planu Rapackiego zajęto [...] stanowisko pozytywne”.	187
82	28 lutego, notatka ambasadora w New Delhi Dostrzegalne pozytywne efekty „naszej akcji w sprawie «planu Rapackiego»”.	189
83	1 marca, szyfrogram ambasadora w Bukareszcie (fragment) Rozmowa z sekretarzem generalnym Rumuńskiej Partii Robotniczej zwracającym uwagę na polskie publikacje „szkalujące naród rumuński”.	192
84	4 marca, szyfrogram ambasadora w Kopenhadze Rozmowa z ambasadorem RFN, który „jest za jak najszybszym nawiązaniem pełnych stosunków dyplomatycznych z nami”.	193
85	6 marca, notatka dyrektora PISM „Przedmiotem wszystkich rozmów [w czasie wizyty w Norwegii] były dwie sprawy podstawowe: a) «plan Rapackiego», b) pozycja naszej Partii i droga naszych przemian”.	195
86	7 marca, notatka wiceministra Winiewicza Rozmowa z ambasadorem USA, który „otrzymał instrukcję swego rządu, aby interweniować w naszym MSZ” w sprawie podsłuchów zainstalowanych w budynku ambasady; skargi attachés wojskowych na „stały i uporczywy nadzór polskiej policji bezpieczeństwa”.	197
87	7 marca, notatka Departamentu IV Opinie ambasadora NRD „na temat negatywnego ustosunkowania się społeczeństwa polskiego do NRD”.	200
88	8 marca, szyfrogram ambasadora w Tiranie Rozmowa z posłem Jugosławii o nieporozumieniach wynikających „z postępowania władz albańskich wobec poselstwa”.	201
89	11 marca, notatka dyrektora Departamentu IV Rozmowy Juliusza Stroynowskiego z wiceprzewodniczącym Bundestagu, według którego „CDU jest za nawiązaniem stosunków dyplomatycznych z Polską”.	203
90	12 marca, notatka wicedyrektora Departamentu Międzynarodowych Organizacji Politycznych i Gospodarczych Konieczne podjęcie studiów nad skutkami wejścia w życie układu o Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej.	206

LISTA DOKUMENTÓW

91	12 marca, notatka wiceministra Naszkowskiego	211
	Rozmowa z wiceprzewodniczącym Bundestagu, który „uważa za konieczną normalizację stosunków dyplomatycznych między NRF i Polską”.	
92	13 marca, notatka wiceministra Winiewicza	213
	W rozmowie z ambasadorem USA „wyraziłem ponownie ubolewanie [...] z powodu incydentu ze znalezieniem mikrofonów w ambasadzie”; zainteresowanie rządu polskiego wizytą ministra obrony RFN w Stanach Zjednoczonych.	
93	13 marca, notatka szefa Zarządu II Sztabu Generalnego	216
	Inwigilacja pracowników attachatu wojskowego w Waszyngtonie, aktywność wywiadowcza pracowników attachatu amerykańskiego w Warszawie.	
94	14 marca, notatka wiceministra Naszkowskiego	220
	Zgodnie z wnioskami z narady szefów placówek dyplomatycznych „należy w pierwszym rzędzie uwypuklać polityczne znaczenie planu [Rapackiego] i nie dopuszczać do sprowadzenia dalszej dyskusji nad nim wyłącznie do rozważań nad konsekwencjami militarnymi”.	
95	14 marca, notatka dyrektora generalnego	222
	Rozmowa z ambasadorem USA: „Departament Stanu wydał polecenie wszystkim zainteresowanym placówkom amerykańskim za granicą, by przekazały mu w terminie kilku tygodni ocenę Planu Rapackiego”.	
96	15 marca, notatka Departamentu II	223
	Rozmowa z chargé d'affaires ambasady Danii w sprawie ucieczek pasażerów statku „Batory”.	
97	15 marca, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu ambasady w Waszyngtonie	225
	Melchior Wańkowicz zaniepokojony „ew. wymiarem podatkowym w Polsce” w związku z powrotem do kraju.	
98	18 marca, notatka Departamentu IV	226
	Bieżące sprawy konsularne w stosunkach z NRD.	
99	18 marca, notatka wicedyrektora Departamentu I	227
	„Rozbieżności w polsko-radzieckich rokowaniach na temat tranzytowych przewozów wojskowych”.	
100	20 marca, notatka wiceministra Winiewicza	229
	Według ambasadora Wielkiej Brytanii „w najbliższym czasie winniśmy oczekiwać oficjalnej brytyjskiej reakcji na nasze Memorandum” w sprawie planu Rapackiego;	

- konieczna rewizyta delegacji parlamentu brytyjskiego na początku 1959 r.
- 101 22 marca, notatka Departamentu IV 231
Wiceprzewodniczący Bundestagu w rozmowie z członkiem Biura Politycznego „pobieźnie tylko poruszył sprawę normalizacji stosunków polsko-niemieckich, na razie przez wymianę misji gospodarczych”; potrzeba ożywienia wymiany naukowej.
- 102 23 marca, szyfrogram ambasadora w Kairze 232
Nieporozumienia w związku z nawiązaniem stosunków dyplomatycznych z Jemenem Północnym.
- 103 23 marca, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu ambasady w Budapeszcie 234
Prośba o interwencję w sprawie udziału delegacji węgierskiej w konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy.
- 104 23 marca, szyfrogram ambasady w Bukareszcie 235
Rumuńska decyzja o zmniejszeniu importu polskiego sprzętu wojennego.
- 105 25 marca, notatka wiceministra Winiewicza 237
Rozmowa z dyrektorem generalnym Międzynarodowego Biura Pracy, który „wyrażał się w superlatywach o współpracy Polski z ILO”; prośba o pomoc „w celu uniknięcia kwestionowania mandatów pracowników i pracodawców węgierskich na czerwcowej sesji”.
- 106 27 marca, notatka wiceministra Winiewicza 238
Ustalenie trybu postępowania w sprawie pomocy udzielanej Polsce ze strony amerykańskich organizacji charytatywnych oraz „ośrodków katolickich i polonijnych w Stanach Zjednoczonych”.
- 107 28 marca, szyfrogram ambasadora w Helsinkach 242
Opinie ministrów spraw zagranicznych państw skandynawskich na temat planu Rapackiego wygłoszone na konferencji Rady Północnej.
- 108 28 marca, okólnik wiceministra Naszkowskiego 244
„Ministerstwo rozpoczęło wstępne prace związane z ewentualnym uczestnictwem Polski w konferencji ministrów spraw zagranicznych i szefów rządów”.

LISTA DOKUMENTÓW

109	29 marca, szyfrogram posła w Phnom Penh	245
	Rozmowa z premierem Kambodży o planie Rapackiego: „Kambodża popiera propozycję polską w tej sprawie i z całą sympatią śledzi jej rozwój”.	
110	30 marca, szyfrogram wicepremiera Jaroszewicza (z Pekinu) do I sekretarza KC PZPR i prezesa Rady Ministrów	247
	Rozmowa z premierem Chin: zapewnienia o poparciu dla planu Rapackiego i obietnica rozwoju stosunków gospodarczych.	
111	1 kwietnia, okólnik dyrektor generalnej	249
	Zdaniem ZSRR „kraje socjalistyczne [...] powinny brać kredyty od krajów kapitalistycznych, ale w formie bilateralnej”.	
112	[po 2 kwietnia], notatka ambasadora w Pekinie	250
	Rozmowy delegacji polskiej z Mao Zedongiem, który „wyraził przekonanie, że wzajemne kontakty, wymiana doświadczeń oraz współpraca gospodarcza między Polską a Chinami będzie się coraz bardziej rozwijać i umacniać”.	
113	3 kwietnia, szyfrogram ambasady w Waszyngtonie	255
	Nieformalne rozmowy w sprawie przystąpienia do GATT: najistotniejsza kwestia „wzajemnych [...] ustępstw za klauzulę największego uprzywilejowania” oraz „sprawa wyznaczenia przez nas cen eksportowych”.	
114	3 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Paryżu	256
	Stanowisko sekretarza stanu w MSZ Francji w rozmowie z ambasadorem ZSRR: „za cenę wolnych wyborów w Niemczech – Zachód jest gotów przede wszystkim zagwarantować granicę na Odrze i Nysie”.	
115	5 kwietnia, notatka wicedyrektora Departamentu Prasy i Informacji	257
	Rozmowa z korespondentem AFP w Warszawie: „zarówno w jego Centrali, jak i na Quai d’Orsay oświadczono mu, że nigdy jeszcze stosunki polsko-francuskie nie były tak dobre jak obecnie”.	
116	5 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Kairze	258
	W stosunkach z krajami arabskimi „naszej linii politycznej powinno odpowiadać podkreślenie chęci utrzymania przyjaźni z całym narodem arabskim”.	
117	5 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Budapeszcie	259
	Rozmowy władz partyjnych Jugosławii i Węgier na temat oceny wydarzeń 1956 r., procesu Nagya i perspektyw rozwoju wzajemnych stosunków.	

LISTA DOKUMENTÓW

118	[po 7 kwietnia], notatka ambasady w Pekinie W wyniku wizyty polskiej delegacji w Chinach „nastąpił pozytywny zwrot w stosunku ChRL do Polski”.	261
119	8 kwietnia, notatka dyrektora Departamentu Pracy i Informacji Praska narada przedstawicieli krajów socjalistycznych w sprawie działalności propagandowo-kulturalnej w państwach kapitalistycznych pokazała, że „wychodząc z pozycji zwartości obozu i jedności ideologicznej możemy podejmować dyskusje w konkretnych sprawach i skutecznie reprezentować nasze stanowisko”.	263
120	9 kwietnia, notatka ambasadora w Sztokholmie Szwedzkie propozycje w sprawie „udzielenia pomocy dzieciom polskim”.	269
121	10 kwietnia, notatka ambasady w Rzymie Brak spraw spornych w stosunkach polsko-włoskich.	270
122	10 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Paryżu „W sprawie dialogu ze Wschodem pogłębia się linia podziału między różnymi tendencjami wewnątrz państw zachodnich”.	272
123	11 kwietnia, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu ambasadora w Waszyngtonie Zapewnienia Departamentu Stanu: „Według obowiązującego ustawodawstwa amerykańskiego broń atomowa amerykańska nie może być całkowicie odstąpiona żadnemu krajowi i musi znajdować się pod kontrolą USA”.	274
124	15 kwietnia, wyciąg z notatki ambasady w Rzymie Zdaniem ojca Leibera „Pius XII rozważa poważnie sprawę drugiego kapelusza [kardynalskiego] dla Polski”, a „termin, którym w Kurii tutejszej określane są stosunki państwo–kościół w Polsce, brzmi tollerabile”.	276
125	17 kwietnia, notatka misji wojskowej w Berlinie Zachodnim Według szefa misji czechosłowackiej w Berlinie „po październiku w kołach partyjno-politycznych CSR było dużo nieufności w stosunku do Polski i obaw, co przyniesie dalszy rozwój sytuacji”.	280
126	17 kwietnia, notatka chargé d'affaires a.i. poselstwa w Kabulu Oznaczenia granic Polski w atlasie dla szkół w Afganistanie dowodem „akcji rewizjonistycznej NRF”.	282
127	18 kwietnia, notatka radcy ambasady w Bukareszcie Zdaniem radcy ambasady węgierskiej „ostatnio w Polsce panuje opinia, jakoby Węgry przejawiały tendencję	285

---

	nawrotu do metod z okresu «stalinizmu» i usztywnienia kursu polityki wewnętrznej”.	
128	19 kwietnia, list dyrektora Departamentu V [?] do chargé d'affaires ambasady w Hanoi Rady w sprawach związanych z funkcjonowaniem placówki („Po przeczytaniu list spalić”).	287
129	21 kwietnia, notatka wicedyrektora Departamentu III Zakończenie pertraktacji z organizacją CARE w sprawie dostaw darów dla Polski.	290
130	21 kwietnia, notatka Departamentu II Polsko-szwedzkie negocjacje na temat przywrócenia promowej komunikacji pasażerskiej.	291
131	[po 21 kwietnia], notatka ambasadora w Budapeszcie Rozmowa z członkiem BP WSPR, który „przyznał, iż był czas, należący już do przeszłości, w którym część towarzyszy z węgierskiego kierownictwa stawiała znak równania między polityką tow. Gomulki i polityką Tita”.	293
132	22 kwietnia, notatka wicedyrektora Departamentu III „Rząd urugwajski zgadza się na normalizację stosunków dyplomatycznych z P.R.L.”.	297
133	[przed 24 kwietnia], instrukcja MSZ „Placówki winny stawiać sobie za zadanie utrzymywanie i rozszerzenie kontaktów z przedstawicielami życia kulturalnego i naukowego kraju urzędowania, z odpowiednimi instytucjami kulturalnymi i naukowymi w celu propagowania polskiej kultury i nauki”.	298
134	24 kwietnia, notatka ambasady w Waszyngtonie „Oficjalne stanowisko U.S.A. w sprawie rozbrojenia nie jest jeszcze sprecyzowane”.	305
135	24 kwietnia, notatka Departamentu IV Kontrowersje w związku z wizytą delegacji studentów z RFN.	308
136	26 kwietnia, notatka wicedyrektora Departamentu V Rozmowa z posłem Izraela, który uważa, że „proces repatriacji jest osłabiony i będzie raczej hamowany”; konieczne uporządkowanie terenu byłego obozu w Treblince.	311

LISTA DOKUMENTÓW

137	30 kwietnia, szyfrogram wicedyrektora Departamentu I do ambasadorów w Moskwie i Berlinie	312
	„Poważne komplikacje” w rozmowach w sprawie zawarcia umowy o tranzytowych przewozach wodami śródlądowymi między PRL, NRD i ZSRR.	
138	1 maja, notatka przewodniczącego Europejskiej Komisji Gospodarczej	313
	Zainteresowanie sprawami polskimi wśród polityków socjaldemokracji szwajcarskiej i austriackiej.	
139	[przed 2 maja], notatka Towarzystwa Łączności z Wychodźstwem „Polonia”	314
	Prośba przewodniczącego Zjednoczenia Polaków w Niemczech o pomoc finansową; konieczne reaktywowanie organizacji polonijnych w NRD.	
140	2 maja, szyfrogram ambasadora w Bukareszcie	316
	Zdaniem ambasadora Izraela „w całej skomplikowanej polityce wobec krajów arabskich z krajów socjalistycznych jedynie Polska ma właściwy stosunek do Izraela”.	
141	2 maja, notatka wiceministra Winiewicza	317
	Pierwszomajowe przemówienie Gomułki ocenione przez zachodnich dyplomatów jako „wyjątkowo ostre i antyzachodnie”.	
142	3 maja, notatka wiceministra Winiewicza	319
	Negatywna odpowiedź USA na polskie memorandum w sprawie strefy bezatomowej w Europie Środkowej.	
143	5 maja, notatka dyrektora Departamentu IV	321
	W czasie wizyty delegacji radzieckiej w RFN i NRD „ZSRR osiągnął swój cel propagandowy okazania dobrej woli odnośnie poprawy stosunków”.	
144	6 maja, notatka wicedyrektora Departamentu III	324
	Według MSZ Wielkiej Brytanii plan Rapackiego „mimo oczywistych obiekcji... może być przedmiotem konstruktywnych kontrpropozycji”.	
145	[po 6 maja], notatka ambasady w Waszyngtonie	328
	Departament Stanu „jest za stałym powolnym polepszeniem stosunków z Polską”.	
146	7 maja, szyfrogram wiceministra Winiewicza do stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku i ambasadora w Londynie	329
	Instrukcja w sprawie działań propagandowych w związku z planem Rapackiego: konieczne przeciwdziałanie całkowitemu odrzuceniu planu.	

LISTA DOKUMENTÓW

147	8 maja, szyfrogram ambasadora w Moskwie do członka Biura Politycznego KC PZPR i do ministra szkolnictwa wyższego „Szkodliwa” aktywność studentów polskich – członków ZMS w Moskwie w związku VII zjazdem ZKJ.	330
148	9 maja, notatka wicedyrektora Departamentu V Krytyczny stosunek ambasady ChRL do uchwał VII zjazdu ZKJ.	332
149	[po 9 maja], protokół rozmów delegacji partyjno-rządowej w Bułgarii (fragmenty) Kontrowersje przy uzgadnianiu tekstu deklaracji polsko-bułgarskiej.	334
150	10 maja, szyfrogram ambasadora w Moskwie „Na spotkaniu ambasadorów krajów obozu socjalistycznego w dniu 10 maja przy omawianiu stosunków z Jugosławią wszyscy moi koledzy zajmowali bardzo bojowe stanowisko wobec Jugosłowian”.	345
151	12 maja, notatka ambasadora w Rzymie Rozmowa z wiceministrem spraw zagranicznych Włoch, który „stwierdził, iż nadal interesuje się planem [Rapackiego] oraz ew. wycofaniem obcych wojsk z Europy”.	347
152	[po 12 maja], sprawozdanie ambasady w Budapeszcie „Towarzysze węgierscy w rozmowach z nami podkreślają duże znaczenie pobytu naszej delegacji dla procesu węgierskiej konsolidacji”.	348
153	13 maja, notatka wiceministra Winiewicza Ambasador Włoch „prosił o poparcie rządu polskiego dla kandydatury Włoch do Rady Bezpieczeństwa”.	362
154	14 maja, niepodpisana notatka Rozmowy przedstawicieli ministerstw spraw wewnętrznych NRD i Polski: konieczne szybkie zakończenie akcji łączenia rodzin.	365
155	[po 14 maja], protokół rozmów delegacji partyjno-rządowej w Rumunii (fragmenty) Zdaniem I sekretarza KC PZPR „nie ma między nami różnic, jeżeli chodzi o ocenę sytuacji międzynarodowej”.	368
156	17 maja, notatka ministra spraw zagranicznych Negatywna odpowiedź Wielkiej Brytanii na memorandum w sprawie utworzenia strefy bezatomowej w Europie Środkowej.	377

LISTA DOKUMENTÓW

157	17 maja, sprawozdanie posła Stanisława Stompy dla ministra spraw zagranicznych	378
	Informacja o rozmowach w RFN: „Nie wydaje mi się, aby obecna polityka niemiecka rokowała jakieś nadzieje zmian w sensie większego uelastycznienia”.	
158	17 maja, notatka wiceministra Winiewicza (z załącznikami)	389
	Wręczenie chargé d'affaires poselstwa Kanady aide-mémoire w sprawie zwrotu skarbów wawelskich.	
159	17 maja, szyfrogram ambasadora w Belgradzie do I sekretarza KC PZPR	392
	Odłożenie wizyty sekretarza generalnego KC ZKJ w Polsce.	
160	26 maja, szyfrogram ambasadora w Belgradzie	394
	Rozmowa z ambasadorem ZSRR o powodach odłożenia wizyty Tito w Polsce i stosunkach ZSRR z „poszczególnymi KDL”: stanowisko Jugosławii „jest w wielu wypadkach nie do przyjęcia”.	
161	29 maja, szyfrogram posła w Buenos Aires	396
	Rozmowy przeprowadzone w związku z objęciem funkcji posła: „Wszędzie przyjęto mnie przychylnie”.	
162	[przed 4 czerwca], notatka Departamentu V	397
	Polityczne, gospodarcze i kulturalne stosunki Polski z Indonezją od 1953 r.	
163	4 czerwca, notatka dyrektora Departamentu V	399
	„W związku z wizytą króla Nepalu Mahendry w ZSRR Departament V sugeruje przeprowadzenie przez Tow. Gedego, przy dogodnej okazji, sondażu w sprawie ewentualnego nawiązania stosunków dyplomatycznych”.	
164	5 czerwca, szyfrogram ambasadora w Sztokholmie	400
	Zdaniem szwedzkiego ministra obrony „Rząd szwedzki ma zrozumienie dla stanowiska polskiego w sprawie Niemiec”.	
165	6 czerwca, notatka konsula generalnego w Sydney	401
	Zdaniem australijskiego MSZ „plan [Rapackiego] stanowi cenną i oryginalną własną inicjatywę polską, mającą niewątpliwie na celu osłabienie napięcia i stworzenie bazy do dyskusji”.	
166	7 czerwca, pismo dyrektora Departamentu V do chargé d'affaires a.i. poselstwa w Kabulu	406
	Polecenie interwencji w afgańskim MSZ w związku z używaniem w szkołach podręczników i map „zawie-	

- rających dane o Polsce i jej granicach niezgodne ze stanem faktycznym”.
- 167 [przed 9 czerwca], notatka Departamentu II 407
„W Finlandii nie było dotychczas oficjalnych publicznych oświadczeń na temat Planu Rapackiego”.
- 168 [po 9 czerwca], notatka ambasadora w Moskwie 409
Rozmowa z ambasadorem Jugosławii na temat „zorganizowanej akcji” Chin i ZSRR przeciwko Belgradowi.
- 169 10 czerwca, notatka radcy poselstwa w Meksyku 411
Rozmowa z radcą ambasady radzieckiej: informacje kierownictwa KP Wenezueli o temat możliwości nawiązania przez Wenezuelę stosunków dyplomatycznych z krajami demokracji ludowej.
- 170 11 czerwca, notatka wicedyrektora Departamentu III 412
Radca ambasady USA „oświadczył, iż w dniu dzisiejszym Departament Stanu zakomunikuje Ambasadzie PRL w Waszyngtonie o zgodzie władz amerykańskich na kursowanie «Batorego» do Nowego Jorku”.
- 171 [po 12 czerwca], notatka dyrektora Departamentu V 414
Poseł Izraela „oświadczył, że Izrael jest jak najbardziej zainteresowany we wzmożeniu kontaktów kulturalnych z Polską”.
- 172 [przed 13 czerwca], niepodpisana notatka 416
Przegląd stosunków polsko-czechosłowackich w związku z planowaną wizytą ministra spraw zagranicznych CSR.
- 173 14 czerwca, szyfrogram ambasadora w Ankarze 421
„W miarę zbliżania się terminu ogłoszenia planu brytyjskiego w sprawie Cypru Turcy wzmagają akcję za podziałem wyspy”.
- 174 18 czerwca, szyfrogram ambasadora w Kairze 422
Rozmowa z premierem Ghany o planowanych wizytach i opublikowaniu w Polsce jego autobiografii.
- 175 [po 19 czerwca], notatka I sekretarza ambasady w Belgradzie 423
Według jugosłowiańskiego MSZ „obecna kampania przeciwko Jugosławii zwrócona jest swym ostrzem również przeciwko wszystkim elementom postępowym w krajach demokracji ludowej, a zwłaszcza w Polsce”, tymczasem „kierownictwo polskie żyje jeszcze ciągle iluzjami, jeżeli chodzi o politykę Chruszczowa”.

LISTA DOKUMENTÓW

176	[przed 26 czerwca], opracowanie ambasady w Berlinie „W roku 1958 dalej notowaliśmy rezerwę oficjalnych środowisk twórczych w stosunku do sztuki polskiej”.	425
177	26 czerwca, notatka ambasadora w Moskwie Kontrowersje w korpusie dyplomatycznym po wykonaniu wyroku na Imre Nagyu.	429
178	28 czerwca, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu ambasadora w Waszyngtonie Sprzeciw w sprawie „praktyk administracyjnych wobec naszych statków”.	432
179	29 czerwca, szyfrogram ambasadora w Sofii Przebieg wizyty delegacji węgierskiej w Bułgarii, którą „wszędzie niezwykle serdecznie przyjmowano”.	433
180	30 czerwca, okólnik wiceministra Naszkowskiego „Zalecamy nadal powściągliwość” w sprawie Jugosławii i procesu Nagya.	435
181	[przed 2 lipca], notatka ambasadora w Ankarze Stan stosunków polsko-tureckich „można określić krótko i węzłowo: «bez zmian»”.	437
182	3 lipca, notatka ambasady w Londynie Informacja o „akcji politycznej emigracji w drugą rocznicę wypadków poznańskich”.	440
183	7 lipca, szyfrogram ambasadora w Paryżu Rozmowa z premierem Francji: „Francja jest bardzo wrażliwa na wszystko, co dzieje się w Polsce”.	442
184	8 lipca, szyfrogram ambasady w Oslo Rozmowy na temat wizyty Hochfelda i „wypadków węgierskich”, interpretowanych jako „presje również na tow. Gomułkę”.	444
185	9 lipca, notatka wiceministra Winiewicza Rozmowa z ambasadorem USA: sprawy bieżące w stosunkach polsko-amerykańskich.	445
186	14 lipca, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu ambasadora w Brukseli „Belgowie podtrzymują swe stanowisko dotyczące konieczności pewnego proporcjonalnego regulowania liczebności placówek”; konieczne przyspieszenie sprawy budowy gmachu ambasady Belgii w Warszawie.	447

LISTA DOKUMENTÓW

187	15 lipca, pismo wicepremiera Jaroszewicza do ministra spraw zagranicznych	449
	Informacja dla ambasadora w Moskwie: „Inicjatywa nawiązania szerszej współpracy między RWPG a EKG zasługuje na poparcie”.	
188	15 lipca, notatka urzędnika Ministerstwa Żeglugi i Gospodarki Wodnej	450
	Informacje w sprawie przemytu amunicji i broni na pokładzie statku „Batory” niepotwierdzone.	
189	16 lipca, notatka wiceministra Winiewicza	454
	„Po ukonstytuowaniu się nowego rządu kanadyjskiego [...] podjęte zostały z naszej strony dalsze starania o zwrot skarbów wawelskich znajdujących się w Kanadzie”.	
190	19 lipca, notatka ambasadora w Kairze	457
	W stosunkach z krajami arabskimi należy „doprowadzić do intensywniejszej wymiany osobistej”.	
191	20 lipca, szyfrogram ambasadora w Paryżu	460
	Rozmowa z przewodniczącym UDSR, krytycznie oceniającym sytuację wewnętrzną Francji.	
192	[przed 21 lipca], projekt polskiego aide-mémoire	462
	Decyzję Trójstronnej Komisji w sprawie złota gdańskiego „Rząd Polski uważa [...] za niesłuszną i pozbawioną podstaw tak faktycznych, jak i prawnych”.	
193	21 lipca, szyfrogram ambasadora w Budapeszcie	464
	Rozmowa z wiceministrem spraw zagranicznych o wymianie not z Jugosławią wywołanej węgierskim komunikatem o wykonaniu wyroku na Nagyu.	
194	23 lipca, notatka dyrektora Departamentu Prasy i Informacji	467
	Plan „akcji propagandowo-prasowej” w sprawie zwrotu skarbów wawelskich.	
195	28 lipca, notatka Gabinetu Ministra Spraw Zagranicznych	469
	Rozmowy przedstawicieli KC PZPR i KC KPI w sprawie udzielenia pomocy władzom komunistycznym indyjskiego stanu Kerala.	
196	30 lipca, notatka wiceministra Winiewicza	470
	„W atmosferze stosunku centralnej administracji do dalszego rozwoju stosunków gospodarczych z Polską na bazie kredytowej dają się zauważyć b. subtelne zmiany”.	

LISTA DOKUMENTÓW

197	6 sierpnia, szyfrogram Ministerstwa Handlu Zagranicznego do ambasady w Bukareszcie „Trudności w ratyfikowaniu umowy o tranzytowych przewozach uzbrojenia i sprzętu wojskowego państw Układu Warszawskiego”.	473
198	6 sierpnia, szyfrogram dyrektora generalnej do ambasadora w Pradze „Wątpliwości” w sprawie czechosłowackiej inicjatywy rozbrojeniowej.	474
199	11 sierpnia, szyfrogram ambasadora w Kairze do sekretarza Komisji Zagranicznej KC PZPR Informacje Ryszarda Wojny na temat Irackiej Partii Komunistycznej.	476
200	13 sierpnia, notatka wiceministra Winiewicza Rozmowa z ambasadorem CSR: plany Czechosłowacji wniesienia na sesji ONZ wniosku w sprawie środków mających na celu „wprowadzenie w życie i podtrzymanie zasad o pokojowym współistnieniu państw”.	478
201	15 sierpnia, notatka konsulatu generalnego w Damaszku Negatywne stanowisko Syrii w sprawie zaciągania przez Polskę pożyczek w USA; krytyczna ocena sytuacji na Bliskim Wschodzie.	480
202	16 sierpnia, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu ministra spraw zagranicznych (z Nowego Jorku) „Wystąpić natychmiast do USA z propozycją wszczęcia rokowań w sprawie odszkodowań za nacjonalizację”; w czasie III sesji nadzwyczajnej ONZ „utrzymuje się atmosfera wyczekiwania na bieg sprawy za kulisami”.	483
203	16 sierpnia, notatka dyrektora generalnego Rozmowa z ambasadorem Szwajcarii: „podjęcie decyzji uzbrojenia atomowego armii szwajcarskiej musiałoby poważnie utrudnić realizację propozycji dezatomizacji Europy Środkowej i innych propozycji pokojowych”.	484
204	18 sierpnia, opracowanie ambasadora w Kairze „Na Bliskim Wschodzie rola nasza się zmienia. Na tym terenie możemy z naszych zasobów kultury i wiedzy odstąpić coś innym, możemy innych czegoś nauczyć”.	486
205	20 sierpnia, notatka dyrektora Departamentu III Przebieg wizyty przedstawiciela amerykańskiej Partii Demokratycznej w Polsce: „ogólnie można ocenić [...] jako pozytywny”.	503

LISTA DOKUMENTÓW

206	21 sierpnia, szyfrogram wicedyrektora Departamentu Międzynarodowych Organizacji Politycznych i Gospodarczych (z Genewy)	505
	Relacja z konferencji ekspertów w sprawie zbadania możliwości wykrywania ewentualnych naruszeń układu o wstrzymaniu doświadczeń atomowych.	
207	23 sierpnia, list wiceministra Winiewicza do członka Biura Politycznego KC PZPR	507
	„Środki sugerowane przez CZPU «Orbis», aby negatywnym objawom towarzyszącym turystyce «Mazowska» zapobiec, nie wydają się wystarczające”.	
208	25 sierpnia, pismo dyrektora Departamentu I do wiceministra spraw wewnętrznych (z załącznikiem)	508
	„Na skutek usztywnienia stanowiska Strony radzieckiej w realizacji Umowy o repatriacji wystąpiły pewne nowe trudności”.	
209	27 sierpnia, szyfrogram ambasadora w Brukseli	514
	„Wczorajsze wieczorne i dzisiejsze poranne gazety belgijskie publikują szereg artykułów podnoszących przyznanie przez rząd belgijski prawa azylu politycznego 300 osobom przybyłym na wystawę, pochodzącym z krajów Wschodu”.	
210	28 sierpnia, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie	516
	Wizyta przedstawicieli organizacji łemkowskich z USA i Kanady deklarujących gotowość udzielenia „pomocy dla ludności zamieszkałej na terenach powiatów Sanok, Lesko i Krosno oraz na Ziemiach Zachodnich, gdzie osiedlono Łemków”.	
211	28 sierpnia, szyfrogram ambasady w Pekinie	517
	Decyzja ChRL w sprawie ograniczenia importu z Polski w 1959 r.	
212	28 sierpnia, notatka dyrektorów Departamentu IV i Departamentu Prasy i Informacji	518
	Zastrzeżenia wobec projektu utworzenia czytelnia austriackiej w Warszawie.	
213	29 sierpnia, notatka konsulatu generalnego w Bratysławie	520
	Krytyczna opinia pracownika czeskosłowackiej służby bezpieczeństwa na temat kształcenia obywateli Czesosłowacji w polskich seminariach duchownych.	

LISTA DOKUMENTÓW

214	29 sierpnia, szyfrogram ambasadora w Brukseli „Nie możemy ustalić pełnej liczby Polaków”, którzy odmówili powrotu do kraju z XII Światowej Wystawy Expo-58 w Brukseli.	522
215	3 września, notatka wiceministra Naszkowskiego Rozmowa z ambasadorem ZSRR: propozycja udziału Polski w konferencji ekspertów Wschodu i Zachodu „dla rozważenia środków mających na celu zapobieżenie nagłej napaści”, kwestia przewodnictwa sesji Rady Społeczno-Gospodarczej ONZ.	524
216	6 września, notatka dyrektora Departamentu III Rozmowa z chargé d'affaires ambasady USA: zwolnienie członków attachatów wojskowych ambasad USA i Polski z obowiązku uprzedzania o wyjazdach, brak decyzji w sprawie otwarcia konsulatu USA w Poznaniu i wizyty delegacji Sejmu w USA.	525
217	12 września, szyfrogram posła w Tel Awiwie Rozmowa z minister spraw zagranicznych Izraela na temat prób zwerbowania przez służbę bezpieczeństwa pracownika poselstwa Izraela w Warszawie.	526
218	12 września, notatka MSZ Rozmowa ministrów spraw zagranicznych Polski i Wielkiej Brytanii o sprawach bieżących w stosunkach polsko-brytyjskich i o sytuacji międzynarodowej.	528
219	13 września, notatka dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego Spodziewane negatywne konsekwencje „dla rybołówstwa polskiego” wynikające „z rozszerzenia szerokości morza terytorialnego do 12 mil”.	530
220	[po 13 września], niepodpisana notatka „W okresie ostatnich dwóch lat podjęliśmy szereg kroków w kierunku poprawy i rozszerzenia stosunków polsko-amerykańskich zgodnie z deklarowaną przez Rząd PRL polityką pokojowego współistnienia i współpracy z państwami o odmiennych ustrojach politycznych i gospodarczych”.	535
221	16 września, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie „Pesymizm” Amerykanów w ocenie szans na osiągnięcie porozumienia w warszawskich rozmowach z ChRL na temat konfliktu tajwańskiego.	542

LISTA DOKUMENTÓW

222	17 września, notatka pełnomocnika rządu do spraw pobytu wojsk radzieckich w Polsce	544
	„Realizację 1-go etapu” porozumienia z ZSRR w sprawie pobytu wojsk radzieckich „ocenić można jako zadowalającą”.	
223	19 września, notatka Janusza Zabłockiego	545
	Rozmowy z dyplomatami USA w Warszawie na temat liberalizacji amerykańskich przepisów emigracyjnych w stosunku do Polaków.	
224	20 września, szyfrogram ambasadora w Moskwie i pełnomocnika rządu do spraw repatriacji do premiera	547
	„W ostatniej fazie repatriacji stwierdzamy fakty ograniczeń w przyjmowaniu podań od repatriantów”.	
225	23 września, notatka dyrektora Departamentu III	548
	Rozmowa z radcą ambasady USA: zapowiedź udzielenia zgody na otwarcie konsulatu USA w Poznaniu i konsulatu PRL w Chicago.	
226	24 września, notatka wicedyrektora Departamentu Konsularnego	549
	Trudności w realizacji sprawy „odszkodowań dla obywateli polskich za szkody wyrządzone przez wojska i organa bezpieczeństwa ZSRR”.	
227	24 września, notatka pełnomocnika rządu do spraw repatriacji (z załącznikami)	553
	Sprawy sporne i trudności związane z planowanym zakończeniem repatriacji.	
228	25 września, notatka ambasady w Londynie	567
	Rozmowy ministrów spraw zagranicznych Polski i Wielkiej Brytanii „charakteryzowała przyjazna atmosfera”.	
229	25 września, notatka dyrektora Departamentu III	570
	Plany podróży ministra spraw zagranicznych do krajów Ameryki Łacińskiej: „Właściwie obecność nasza w państwach AŁ jest bardzo ograniczona”.	
230	1 października, notatka przewodniczącego delegacji polskiej do Polsko-Radzieckiej Komisji Mieszanej	575
	„Od dnia powołania Komisji praca jej napotykała i w dalszym ciągu napotyka na stałe i poważne trudności”.	
231	1 października, notatka dyrektora Departamentu II	577
	Rozmowa z ambasadorem Francji: brak francuskiej odpowiedzi w sprawie planu Rapackiego, zapewnienia, że „Quai d’Orsay uczyniło wszystko, aby doprowadzić do	

LISTA DOKUMENTÓW

- pozytywnego dla nas wyroku w sprawie Biblioteki Polskiej w Paryżu”.
- 232 1 października, notatka wiceministra Winiewicza 579
 Rozmowa z prezesem zarządu British European Airways: mapki dla pasażerów brytyjskich linii lotniczych z oznaczeniem Ziem Zachodnich jako pozostających „pod polską administracją”.
- 233 2 października, notatka misji wojskowej w Berlinie Zachodnim 580
 Rozmowa z Markiem Hłasko „w sprawie decyzji co do rozszerzenia ważności jego paszportu [...] na Stany Zjednoczone”; ewentualny powrót pisarza do kraju.
- 234 3 października, pismo konsula generalnego w Bratysławie do ambasady w Pradze 584
 „Powtarzają się, chociaż rzadziej, wypadki nacisku na zmianę obywatelstwa względnie odmawiania polskim obywatelom prawa pobytu w ČSR”.
- 235 3 października, notatka radcy ambasady w Rzymie 587
 Zdaniem ojca Leibera „nikt z kierownictwa Kurii nie robił sobie złudzeń co do tego, że w Polsce nie będzie już nigdy żadnych tarć pomiędzy kościołem a państwem”; „Pius XII dzisiaj gotów jest zlikwidować” ambasadę rządu emigracyjnego i „nawiązać z PRL normalne stosunki dyplomatyczne”.
- 236 6 października, claris posła w Tel Awiwie 591
 Entuzjastyczne oświadczenie Artura Rubinsteina na temat rozwoju muzyki w PRL.
- 237 8 października, szyfrogram wiceministra Naszkowskiego do ambasadora w Moskwie 592
 „Gajewski prowadzi w Paryżu rozmowy wyłącznie z de Gaulle'em, aby w zamian za nasze zobowiązania pisemne, ale tajne, że nie uznamy rządu algierskiego na emigracji, rząd francuski zobowiązał się w formie publicznej deklaracji do uznania naszej granicy na Odrze i Nysie”.
- 238 9 października, notatka stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku 596
 Rozmowa ministrów spraw zagranicznych Polski, Norwegii i Kanady na temat planu Rapackiego.
- 239 10 października, niepodpisana notatka 599
 „Wizyta norweskiej delegacji parlamentarnej [w Polsce] znalazła dość słaby oddźwięk w prasie norweskiej”.

LISTA DOKUMENTÓW

240	10 października, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu ambasadora w Rzymie	Rozmowa z sekretarzem stanu MSZ Austrii, który „przywiązuje dużą wagę do politycznego charakteru planu R.”; odłożenie wizyty Kreiskiego w Polsce.	611
241	11 października, notatka dyrektor generalnej	Zdaniem ambasadora ZSRR „jest dość oczywiste, że rząd NRF nie chce normalizacji [...] stosunków [z krajami socjalistycznymi], a jedynie spekuluje na tej sprawie, mając na widoku różne cele, jak np.: rachuby na zmiany w krajach socj., stwarzanie pozorów, że sprawa granic jest problemem otwartym itp.”.	612
242	11 października, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu szefa misji wojskowej w Berlinie Zachodnim	„Wczorajsza i dzisiejsza prasa podaje, że Marek Hłasko poprosił w dniu 8 bm. w obozie Marienfelde o azyl polityczny”.	614
243	11 października, notatka dyrektora Departamentu IV	Międzynarodówka Socjalistyczna „nie przywiązuje do planu większego znaczenia militarnego, ale jego znaczenie moralne byłoby duże”.	615
244	[przed 17 października], notatka Generalnej Prokuratury	Trudności w przekazywaniu stronie polskiej więźniów z ZSRR na podstawie umowy o repatriacji.	616
245	18 października, szyfrogram przedstawicielstwa przy Biurze Narodów Zjednoczonych w Genewie	Informacje wiceministra handlu zagranicznego na temat negocjacji w sprawie przystąpienia do GATT: „nasza sprawa jest b. skomplikowana”.	620
246	18 października, pismo wiceministra Naszkowskiego do I sekretarza KC PZPR (z załącznikami)	„Elementy do rozmów politycznych” w związku z planowaną wizytą delegacji partyjno-rządowej w ZSRR.	623
247	18 października, notatka wicedyrektora Departamentu V	Wzrost znaczenia „problematyki afrykańskiej” w polityce międzynarodowej, konieczne rozszerzenie stosunków z krajami tego regionu.	643

LISTA DOKUMENTÓW

248	20 października, szyfrogram ministra spraw zagranicznych do ambasadora w Londynie	647
	„W najbliższym czasie zamierzamy wystąpić z nowym wariantem taktycznego rozegrania sprawy planu strefy bezatomowej”.	
249	23 października, szyfrogram ambasadora w Paryżu	648
	Zdaniem ministra spraw zagranicznych Francji „najlepiej byłoby wycofać się z naszej propozycji” iunctim między nieuznawaniem rządu algierskiego a francuską deklaracją o polskiej granicy.	
250	23 października, notatka ambasadora w New Delhi	650
	„Ogólne założenia” wizyty polskiej delegacji rządowej w Indiach w 1959 r.	
251	[po 23 października], notatka ambasady w Paryżu	653
	Rozmowy we francuskim MSZ na temat „wykonania programu współpracy kulturalnej”.	
252	25 października, notatka dyrektora Departamentu II	656
	Ambasador Francji „zapytał, jaką wagę przywiązuje się w Polsce do oficjalnego zajęcia stanowiska przez Francję w sprawie granic zachodnich Polski”.	
253	25 października, szyfrogram ministra spraw zagranicznych do delegacji partyjno-rządowej (do Moskwy)	659
	„W sprawie francuskiej nastąpił pewien zwrot, wskazujący przynajmniej na to, iż Francuzi mają trudności w wycofywaniu się ze stanowiska zajętego przez de Gaulle’a w rozmowie z Gajewskim”.	
254	26 października, szyfrogram ambasady w Rzymie	660
	Komentarze prasowe i negatywne reakcje emigracji w związku z wizytą posła Stommy w Rzymie.	
255	27 października, pismo dyrektora Departamentu II do Ministerstwa Komunikacji	661
	Pożądane przywrócenie komunikacji promowej między Polską a Szwecją.	
256	29 października, szyfrogram dyrektora generalnej do wiceministra Naszkowskiego (do Moskwy)	663
	Rozmowa ministra spraw zagranicznych Francji z ambasadorem w Paryżu na temat uznania granicy zachodniej: „chcecie nas koniecznie pokłócić z Niemcami”.	

- 257 30 października, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu wiceministra Winiewicza (z Nowego Jorku) 664
Zdaniem delegata brytyjskiego na XIII sesję ONZ „rzeczywiste rozwiązanie spornych problemów międzynarodowych jest możliwe tylko kanałami dyplomatycznymi lub kontaktami poza ONZ”.
- 258 31 października, notatka poselstwa w Teheranie 665
Irańskie poparcie dla zakazu prób termojądrowych, strefy bezatomowej na Bliskim Wschodzie i planu Rapackiego.
- 259 [po 31 października], niepodpisana notatka 668
Rozmowy ministrów spraw zagranicznych Polski i Norwegii.
- 260 4 listopada, szyfrogram ambasady w Kairze do Polskiej Agencji Prasowej 677
„Algierski minister dla spraw północno-afrykańskich [...] oświadczył [nieoficjalnie], że tymczasowy rząd Algierii potrzebuje broni i pomocy ekonomicznej od państw socjalistycznych”.
- 261 5 listopada, szyfrogram ambasadora w Londynie 678
Informacje brytyjskich środowisk katolickich: „Wyszyński w przedostatnim głosowaniu na conclave miał 25 głosów, obecny papież 26. Wyszyński był najbardziej popularną osobą”.
- 262 5 listopada, szyfrogram ambasadora w Rzymie 679
Rozmowa z posłem Stommą na temat ewentualnej mediacji prymasa w negocjacjach o zwrot skarbów wawelskich.
- 263 6 listopada, szyfrogram ambasadora w Rzymie 681
Rozmowa z posłem Stommą o wizycie Wyszyńskiego w Watykanie: „Kardynał ma być w niezwykle dobrym nastroju”.
- 264 8 listopada, szyfrogram ministra spraw zagranicznych do delegacji partyjno-rządowej (do Moskwy) 682
Zróżnicowane reakcje międzynarodowe na nową wersję planu Rapackiego.
- 265 [przed 10 listopada], notatka I sekretarza poselstwa w Kairze 685
Sprawozdanie z wizyty w Chartumie przeprowadzonej „celem zorientowania się w sytuacji zaistniałej wśród pracowników naszej placówki oraz ich warunków bytowych”.

LISTA DOKUMENTÓW

266	[po 10 listopada], protokół rozmów polskiej delegacji partyjno-rządowej w ZSRR	689
	Ustalenia w kwestiach sytuacji międzynarodowej i relacji dwustronnych.	
267	13 listopada, szyfrogram chargé d'affaires poselstwa w Wiedniu	722
	Według sekretarza stanu MSZ Austrii „II Międzynarodówka uważa za niewygodne powzięcie uchwały w sprawie zmodyfikowanego planu Rapackiego”.	
268	14 listopada, notatka konsula generalnego w Brukseli	723
	Trudności we współpracy konsulatu z nowo powołaną organizacją polonijną.	
269	[po 14 listopada], notatka informacyjna	725
	Sytuacja ludności niemieckiej w Polsce: „W świetle ustawodawstwa polskiego Niemcami są osoby, które w r. 1945 posiadały obywatelstwo niemieckie i dotychczas nie były obywatelstwa polskiego”.	
270	[przed 17 listopada], informacja pełnomocnika rządu do spraw pobytu wojsk radzieckich w Polsce	733
	„Wykaz spraw o wynagrodzenie szkód wyrządzonych obywatelom polskim przez radzieckie jednostki wojskowe lub osoby wchodzące w ich skład”.	
271	19 listopada, notatka poselstwa w Teheranie	734
	„Cele i zadania oraz środki realizacji polskiej polityki zagranicznej w Iranie”.	
272	19 listopada, notatka ambasadora w Moskwie	737
	Rozmowy z ambasadorami Norwegii i USA: „Omawialiśmy wizytę ministra Rapackiego w Oslo i nowe polskie propozycje w sprawie strefy bezatomowej”.	
273	25 listopada, notatka wicedyrektora Departamentu V	741
	„Akcja propagandowa w Izraelu na rzecz rewindykacji mienia pozostawionego w Polsce przez byłych polskich obywateli”.	
274	25 listopada, notatka konsulatu generalnego w Londynie	744
	Efekty prowadzonej w Manchesterze akcji „rozpoznania, a następnie przybliżenia do nas tamtejszego środowiska polonijnego”.	
275	27 listopada, szyfrogram ambasadora w Sztokholmie	750
	Rozmowa z ministrem spraw zagranicznych Szwecji na temat planu Rapackiego („z zainteresowaniem i sympatią śledzą wysiłki Polski i wprowadzane modyfikacje”) i kwestii Berlina („nie może chodzić głównie o NRD”).	

LISTA DOKUMENTÓW

276	29 listopada, szyfrogram ambasadora w Moskwie Opinie I sekretarza KC KPZR na temat sytuacji międzynarodowej.	751
277	2 grudnia, szyfrogram dyrektora Departamentu III do chargé d'affaires poselstwa w Ottawie „Poselstwo nie bierze udziału w otwarciu” depozytu bankowego ze skarbami wawelskimi.	754
278	4 grudnia, pismo konsula generalnego w Londynie „Informujemy Obywatela Dyrektora, iż w kontynuacji «ofensywy polonijnej» została przez Urząd nasz nawiązana współpraca z Bolesławem Świdorskim”.	755
279	6 grudnia, notatka wiceministra Winiewicza Zdaniem ambasadora USA „nie jest zamiarem polityki USA ani odrywać Polski od sojuszu państw socjalistycznych, ani zrywać powiązań ekonomicznych Polski ze Zw. Radzieckim”.	757
280	8 grudnia, pismo profesora Adama Schaffa do członka Biura Politycznego KC PZPR Propozycje w sprawie polsko-jugosłowiańskiej współpracy naukowej.	759
281	[po 10 grudnia], notatka ambasady w Berlinie „Kierownictwo DBD [...] z dużą uwagą śledzi postęp socjalizacji wsi w Polsce”.	761
282	13 grudnia, szyfrogram ambasadora w Moskwie Minister spraw zagranicznych ZSRR „wręczył mi tekst «oświadczenia rządu radzieckiego w związku ze zbliżającą się Sesją NATO»”; konferencja w Genewie uznana za „nie rokującą nadziei na powodzenie”.	762
283	[po 13 grudnia], stenogramy rozmów z delegacją partyjno-rządową NRD Wymiana poglądów na temat sytuacji wewnętrznej, polityki zagranicznej i spraw międzynarodowych.	764
284	15 grudnia, notatka konsula generalnego w Stambule „Nawiązywanie kontaktów z tutejszą Polonią przez instytucje i organizacje krajowe jest skutkiem stosunków panujących w Turcji b. trudne. Żadnych organizacji polonijnych tutaj nie ma”.	801
285	17 grudnia, notatka dyrektora Departamentu II Rozmowy z ambasadorem Francji o sprawach bieżących w relacjach wzajemnych.	802

LISTA DOKUMENTÓW

286	19 grudnia, notatka sekretarza Komisji Zagranicznej KC PZPR Kierownik wydziału krajów socjalistycznych KC KPZR „proponuje nawiązanie jak najbardziej bezpośrednich stosunków między naszymi dwoma wydziałami, zlikwidowanie wszelkich aspektów dyplomatycznych, bezpośrednią korespondencję, telefony itp.”.	806
287	24 grudnia, pismo dyrektora Departamentu IV do szefa misji wojskowej w Berlinie Zachodnim „Od pewnego czasu nastąpił wzrost wypadków zaginięcia na terenie Berlina Zachodniego personelu barek pływających na trasie Wrocław–Berlin”.	809
288	29 grudnia, szyfrogram wiceministra Winiewicza do ambasadora w Paryżu Polecenie zainicjowania działań wśród Polonii na rzecz powrotu skarbów wawelskich.	810
289	31 grudnia, wyciąg korespondencyjny z szyfrogramu chargé d'affaires poselstwa w Ottawie W MSZ Kanady „bardzo interesują się sprawą depozytu i nieoficjalnie nam pomagają”.	811
290	[grudzień], niepodpisana notatka Korzyści ewentualnego przystąpienia Polski do GATT.	813
291	[grudzień], niepodpisana notatka Trudności związane z zawieszeniem prac Międzynarodowej Komisji Nadzoru i Kontroli w Laosie.	815